

opnåelse af målsætningen i direktivet fra 1992, ligesom ØSU er betænkelig ved en yderligere udsættelse. På baggrund af de igangværende initiativer i medlemslandene for at forebygge en yderligere spredning er det nødvendigt, at Kommissionen hurtigst muligt danner sig et overblik over situationen og fremsætter relevante forslag med henblik på snarest muligt at få

situationen under kontrol. I modsat fald må frygtes væsentlige problemer for det indre markeds funktion. Desuden bør den foreliggende statistik offentliggøres, og der bør snarest afholdes en videnskabelig konference. En snarlig afklaring af EU's politik på området er desuden af afgørende betydning for forholdet til omverdenen.

Bruxelles, den 28. april 1999.

Beatrice RANGONI MACHIAVELLI

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Kommissionens forslag til priser for landbrugsprodukter (1999/2000)«⁽¹⁾

(1999/C 169/09)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 23. marts 1999 under henvisning til EF-traktatens artikel 43 og 198 at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø, som udpegede Rudolf Strasser til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 8. april 1999.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 363. plenarforsamling af 28.-29. april 1999, mødet den 28. april 1999, med 90 stemmer for, 2 imod og 4 hverken for eller imod følgende udtalelse.

1. Resumé af Kommissionens forslag

1.1. Landbrugets situation i 1998

1.1.1. 1998 var for landbrugets vedkommende præget af en udtalt forringelse af situationen på landbrugsmarkederne inden for visse produktionssektorer. Den økonomiske og finansielle krise i bestemte tredjelande gik hårdest ud over svinekøds- og oksekødssektoren.

1.1.2. Verdensmarkedspriserne på korn faldt til det laveste niveau i de seneste fem år som følge af en rekordstor høst to år i træk. Stigningen i efterspørgslen på verdensmarkedet aftog. Interventionslagrene, navnlig af byg og rug, nåede sidst i 1998 op på 16 mio. ton, hvilket medførte et fald i markedspriserne.

1.1.3. Mens der var tale om et prisfald for de fleste produkters vedkommende, kunne der i sektorerne for frugt (undtagen citrusfrugter), vin, kartofler og oksekød konstateres en stigning i producentpriserne i forhold til det foregående år.

1.2. Udviklingen i landbrugsproduktionen

1.2.1. Med en høst på ca. 208 mio. ton korn (+2,1 % i forhold til 1997) tegnede 1998 sig for en ny rekord, som skyldtes en stigning i udbyttet på over 4,2 %. Også oliefrøproduktionen udviste en stigning, som lå på 6,5 %, og nåede dermed op på 15,5 mio. ton, heraf 14,2 mio. ton bestemt til levnedsmidler.

1.2.2. Sukkerproduktionen (nedgang i dyrkningsarealerne på 7,5 % og et udbyttefald på 5 %) og olivenolieproduktionen (-500 000 ton) gik kraftigt tilbage.

1.2.3. Mælkeproduktionen skønnes at være gået en smule tilbage (til ca. 120 mio. ton), og oksekødsproduktionen faldt med 4,2 % til 7,5 mio. ton.

1.2.4. Svinekødsproduktionen anslås derimod at være steget med 6,5 %, produktionen af fjerkrækød med 2,1 % og produktionen af fåre- og gedekød med 2,9 %.

(1) EFT C 59 af 1.3.1999, s. 1-27.

1.3. Landbrugsindkomsterne

1.3.1. Ifølge Eurostats første overslag over landbrugsindkomsterne i 1998 i EU skulle der blive tale om et gennemsnitligt fald i faste priser på 3,9 % pr. beskæftiget. Indkomstnedgangen skyldes ifølge Kommissionen

- et fald i kødpriserne (især i svinekødspriserne: -26,1 %),
- en nedgang i støtten til landbrugssektoren (-6,2 %),
- en tydeligt langsommere nedgang i landbrugets arbejdsstyrke.

1.3.2. Støtten udgør nu i snit 29 % af landbrugsindkomsterne i EU. Dette afspejler den delvise omlægning af støtten fra pristøtte til mere direkte indkomstbetalinger.

1.4. Budgettet

1.4.1. Kommissionen anslår bevillingsbehovet for EUGFL's Garantisektion til 40 953 mia. euro, hvilket ligger inden for landbrugsretningslinjen på 45 188 mia. euro.

1.5. Kommissionens prisforslag

1.5.1. Kommissionen understreger, at der efter de gennemførte reformer kun er nogle få parametre, der stadig årligt skal fastsættes i forbindelse med forvaltningen af markederne. Den henviser desuden til de foreslåede reformforanstaltninger i forbindelse med Agenda 2000. Hvor det er nødvendigt at træffe en beslutning, foreslår Kommissionen at videreføre de hidtidige beløb, på nær nogle få undtagelser. Dette gælder for de institutionelle priser, støtte og månedlige tillæg for korn og ris.

1.5.2. Som eneste ændring i forhold til de gældende regler for markafgrøder foreslår Kommissionen følgende: som forudset i Agenda 2000 foretages der i tilfælde af en overskridelse af loftet for det kunstvandede areal i 1999/2000 en forholdsvis nedsættelse af godtgørelserne (1 til 1) og ikke med 1,5 gange overskridelsesprocenten ifølge forordning (EØF) nr. 1765/92.

1.5.3. For sukkers vedkommende foreslår Kommissionen at nedsætte den månedlige refusion af lageromkostninger til 0,33 euro/100 kg for at tage hensyn til rentefaldet. Det foreslås endvidere ikke at give Italien nogen afledt (højere) interventionspris for hvidt sukker, da landet ikke er et område med underskudsproduktion.

1.5.4. I betragtning af nedsættelsen af interventionsprisen kunne man ifølge Kommissionen have foreslået at nedsætte det månedlige tillæg tilsvarende. Under hensyntagen til den vanskelige markedssituation for ris har man dog undladt dette.

1.5.5. Inden for vinsektoren foreslås en række overgangsforanstaltninger i afventning af den nye fælles vinmarkedsordnings ikrafttræden den 1. august 2000.

1.5.6. For tobaks vedkommende forelagde Kommissionen den 6. november 1998 et forslag om fastsættelse af garanti-tærsklerne (kvoterne) og præmierne for 1999-2001. Der er derfor ikke behov for noget forslag i forbindelse med prispakken 1999/2000.

1.5.7. For frø foreslås der visse ændringer i grundforordningen. Hvad ris og hamp angår, er målet at bringe frøbestemmelserne på linje med bestemmelserne for de enkelte produkter.

2. Generelle bemærkninger

2.1. ØSU har allerede udtalt sig indgående om de reformer af den fælles landbrugspolitik, Kommissionens foreslog i Agenda 2000. Det vil derfor afholde sig fra på ny at behandle de enkelte aspekter af den fælles landbrugspolitik i udtalelsen om prispakken 1999/2000. ØSU beklager dog, at Kommissionen — på nogle få undtagelser nær — ikke har vist sig videre lydhør over for de argumenter og forslag, som bl.a. ØSU har fremsat, eksempelvis vedrørende alternative måder at reformere den fælles landbrugspolitik på. Der udtrykkes tilfredshed med, at EU-medlemsstaternes landbrugsministre og stats- og regeringschefer har erkendt nødvendigheden af ændringer i Kommissionens forslag, der delvis svarer til dem, som også ØSU anså for påkrævede i sine udtalelser om lovgivningsforslagene til reformen af den fælles landbrugspolitik.

2.2. ØSU ser med stor bekymring på udviklingen i landbrugsindkomsterne i de fleste EU-medlemsstater, hvoraf nogle har oplevet et særligt stort fald. Det kraftige fald i disse indkomster er især foruroligende, fordi der på grund af prisudviklingen for vigtige landbrugsprodukter også i 1999 må forventes yderligere fald i landbrugsindkomsterne, og fordi reformen af den fælles landbrugspolitik vil betyde et yderligere nedadgående pres på dem.

I den forbindelse skal der gøres opmærksom på, at de institutionelle priser — udtrykt i nationale valutaer — er faldet med euroens indførelse i de fleste medlemsstater. Disse opskrivningstab udlignes kun i få medlemsstater.

2.3. Kommissionen angiver »en tydeligt langsommere nedgang i landbrugets arbejdsstyrke« som en af hovedårsagerne til indkomstnedgangen.

Den voksende arbejdsløshed i EU er fortsat et af de store uløste problemer, som især mange landdistrikter slås med. Det betyder også, at det for landmænd i mange regioner er blevet vanskeligere at finde indtjeningsmuligheder uden for landbruget. Dette virker nødvendigvis ind på strukturudviklingen i landbruget. ØSU mener derfor ikke, at problemet med faldende indkomster bør tackles gennem en større afvandring fra landbruget. Hovedårsagen til de senere års indkomstnedgang ligger under alle omstændigheder i den negative prisudvikling for vigtige landbrugsprodukter.

ØSU minder om, at det i sin udtalelse om prispakken 1997/1998 foreslog, at man undersøgte indkomstudviklingen i landbruget ud fra dens indvirkning på beskæftigelsen som helhed.

2.4. ØSU er ikke enig med Kommissionen i, at den delvise omlægning fra prisstøtte til direkte indkomststøtte »generelt har bidraget til at sikre en konsolidering af landbrugsindkomsterne og mindre udsving i disse«. Den kraftige indkomstnedgang i nogle medlemsstater underbygger slet ikke denne tese. Det har vist sig, at selv øgede direkte betalinger ikke kan udligne indkomsttab som følge af markedsudsving. Derfor er konsekvent anvendelse af de eksisterende markedsstyringsinstrumenter uomgængelig.

2.5. ØSU er klar over, at uforudsigelige begivenheder såsom finanskrisen i Sydøstasien og krisen i Rusland har virket kraftigt ind på afsætningen af og dermed prisdannelsen for vigtige landbrugsprodukter. Denne udvikling er i modstrid med de antagelser, som Kommissionen fremkom med i »Long Term Prospects«, og som bl.a. udgjorde noget af grundlaget for reformen af den fælles landbrugspolitik. De seneste års begivenheder viser endvidere, at der i et vist omfang altid vil være behov for markedsordningsinstrumenter for

— at regulere produktionen på passende vis,

— at sikre, at landmændene i EU ikke helt og holdent udsættes for verdensmarkedets luner.

ØSU konstaterer med interesse, at USA med den såkaldte Fair Act har nyorienteret sin landbrugspolitik for at kunne reagere på krisen på vigtige landbrugsmarkeder. USA har i modsætning til EU handlet hurtigt og dermed sikret det amerikanske landbrug konkurrencefordele.

2.6. ØSU kritiserer Kommissionen for at have reageret for langsomt på krisen på svinekødsmarkedet. Dette gælder såvel for ydelse af støtte til privat oplagring som for forhøjelse af eksportrestitutionerne.

2.6.1. ØSU forventer, at Kommissionen altid vil anvende de eksisterende markedsordningsinstrumenter rettidigt for at forhindre prisfald, der ville medføre indkomsttab for de fleste landmænd.

2.7. ØSU har gentagne gange anmodet Kommissionen om at foretage en grundig undersøgelse af konsekvenserne af den fælles landbrugspolitik og af reformerne af denne politik (især ved nedsættelse af landbrugsproducentpriserne) for forbrugerpriser, levnedsmiddelkvalitet, sundhed, miljø, beskæftigelse og landdistrikter. ØSU mener stadig, at en omfattende analyse af denne slags er nødvendig og beklager, at Kommissionen endnu ikke har lagt en sådan på bordet.

2.8. ØSU påpeger, at der heller ikke i 1998 blev taget ekstra skridt for at fremme udviklingen af fornyelige energikilder og fornyelige råvarer til industrielle formål. Det er beklageligt, at den foreliggende prispakke heller ikke omfatter initiativer i den retning. Forudsætningerne for dyrkning af fornyelige råvarer ændrer sig tværtimod fortsat fra år til år, således at man på ingen måde kan tale om stabile betingelser for denne stadig vigtigere produktionsgren. Hertil kommer, at oliefrys andel af nonfood-anvendelse er faldet kraftigt.

2.9. ØSU håber, at det forestående arbejde kan løses trods Kommissionens kollektive afgang, og at der heller ikke for landbruget og levnedsmiddelindustrien opstår usikkerhed for fremtiden på vigtige retlige områder.

3. Særlige bemærkninger

3.1. Korn

3.1.1. ØSU noterer sig, at der for korn ikke foreslås ændringer i de institutionelle priser eller i præmierne.

3.1.2. ØSU udtrykker tilfredshed med, at de månedlige tillæg ikke foreslås nedsat. Opretholdelsen af disse tillæg på i det mindste det hidtidige niveau vil også fremover være af stor betydning.

3.1.3. ØSU godkender Kommissionens forslag om en forholdsvis (og ikke længere en uforholdsmæssig stor) nedsættelse af godtgørelserne ved overskridelse af loftet for det kunstvandede areal, da ordningen dermed bliver enklere.

3.1.4. Da det nedadgående pres på kornpriserne er blevet endnu større, og interventionslagrene er vokset i indeværende produktionsår, går ØSU ind for både at opretholde jordudtagningssatsen på 10 % for høsten 2000 og anvende markedsstabiliserende foranstaltninger. Endvidere slår ØSU til lyd for, at det maksimale vandindhold i forbindelse med kornintervention som hidtil sættes til 15 %.

3.2. Ris

3.2.1. ØSU bifalder Kommissionens forslag om ikke at nedsætte de månedlige tillæg for dermed at tage hensyn til den vanskelige markedssituation for ris.

3.2.2. På baggrund af den vanskelige situation forventer ØSU, at man indtil reformen af den fælles markedsordning udnytter alle instrumenter til stabilisering af markedet.

3.3. Sukker

3.3.1. ØSU går ind for, at Kommissionen endnu en gang undersøger, om den foreslåede nedsættelse af den månedlige refusion af lageromkostninger er tilstrækkeligt berettiget. Det stabile renteniveau, som Kommissionen begrundet sit forslag med, harmonerer nemlig bl.a. ikke med, at euroens indførelse pr. 1. januar 1999 i gennemsnit har medført et fald i roe- og sukkerpriserne på 1,54 % i national valuta. Endvidere bør det nøje undersøges, om situationen i Italien rent faktisk taler for ikke at fastsætte nogen afledt interventionspris.

3.4. Spindplanter

3.4.1. ØSU bifalder, at der i modsætning til tidligere år ikke foreslås nogen nedsættelse af præmierne for hør og hamp.

3.4.2. ØSU opfordrer til en administrativ forenkling f.eks. ved at sikre, at ansøgning om præmier ikke kræver udfyldelse af mere end én formular. Endvidere skal der gøres opmærksom på, at den nuværende koefficientbestemmelse for hør kræver megen administration og medfører konkurrencemæssige ulemper i nogle EU-regioner. Derfor bør der også her tilstræbes en forenkling gennem afskaffelse af koefficientsystemet.

3.5. Vin

3.5.1. ØSU er enig med Kommissionen i, at de nugældende bestemmelser bør opretholdes, indtil reformen træder i kraft. Af samme grund bør ledsageforanstaltningerne og de nationale undtagelsesbestemmelser, prispakken fastsætter, ligeledes videreføres.

3.6. Frugt og grøntsager

3.6.1. ØSU noterer sig, at der som følge af 1997-reformen af den fælles markedsordning for frugt og grøntsager ikke foreslås nogen ændringer.

3.6.2. ØSU ser kritisk på nedskæringen af budgetudgifterne til denne vigtige sektor, bl.a. fordi der gennem omlægning af præmiesystemet for citrusfrugter er indtrådt et kraftigt prispres.

3.7. Frø

3.7.1. ØSU noterer sig Kommissionens forslag til ændring af grundforordningen for frø. Der gøres opmærksom på, at forslaget om fastsættelse af støtte til *Lolium perenne* L. betyder mindre støtte til en bestemt sortgruppe, hvilket rammer en række frøavlere.

3.8. Animalske produkter

3.8.1. ØSU noterer sig, at der for mælk, oksekød, fåre- og gedekød samt svinekød ikke foreslås ændringer i de institutionelle priser eller i præmierne. Da priserne på animalske produkter er af stor betydning for landmændenes indkomster, opfordrer ØSU Kommissionen til fuldt ud at udnytte de eksisterende instrumenter til aflastning af markedet og især at forbedre situationen på markedet for svinekød.

3.8.2. ØSU går ind for en videreførelse af undtagelsesbestemmelsen om 90-dyrsloftet, der gælder for de nye tyske delstater.

Bruxelles, den 28. april 1999.

Beatrice RANGONI MACHIAVELLI

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg